786/07

Den 31. december 2007 blev i sag nr. 71.295:

xxxx xxxxxxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxxxxx xx xxxxx
xxxx xxxxxx

mod

PNN Pension
Østbanegade 135
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har arbejdsmarkedspension i PNN Pension, påstår ved rådgivningsfirmaet Fuld Valuta ApS selskabet tilpligtet at yde bidragsfritagelse samt udbetale invalidesummen.

Selskabet har afvist at efterkomme kravet under henvisning til, at det ikke finder det godtgjort, at klagerens erhvervsevne er varigt nedsat med mindst 2/3.

Klagerens pensionsordning giver ret til bidragsfritagelse, hvis hans erhvervsevne før det fyldte 60. år - og efter udløb af karensperioden på tre måneder - er nedsat til mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne. Ved varigt erhvervsevnetab på mindst 2/3 før det fyldte 60. år giver pensionsordningen ret til udbetaling af invalidesummen, hvis forsikringstageren er bevilget mellemste eller højeste førtidspension. Udbetalingen af invalidesummen er desuden betinget af, at der er sket lønophør.

Det fremgår af sagen, at klageren, der er født i 1949 og tidligere ansat som maskinarbejder og slagter, ansøgte selskabet om udbetaling af helbredsbetingede ydelser bl.a. som følge af smerter i højre skulder.

I perioden 1/1 2004 - 1/1 2006 bevilgede selskabet bidragsfritagelse ved sygdom.

Af den speciallægeerklæring, som på vegne af Arbejdsskadestyrelsen er udarbejdet den 30/9 2004 af O.S., overlæge og speciallæge i ortopædisk kirurgi, fremgår bl.a.:

> "**Konklusion:**
> Skadelidte har klinisk artikulær inflammation svarende til højre skulderled, verificeret ved en MR-skanning. Der er ingen rotator cuff-læsion. Der foreligger stærkt indskrænket, smertebetinget bevægelighed af højre skulder. Der er konstante, daglige smerter som forværres ved belastning. Der er impingementsyndrom på højre skulder. Har ikke modtaget behandling for lidelsen.
> …
> Imidlertid må man konkludere, at skadelidte er uegnet til fremtidigt hårdt fysisk arbejde, hvorfor det må konkluderes, at der foreligger en varig lidelse med en varigt nedsat arbejdsevne."

Det fremgår af sagen, at klageren i perioden 11/8 2003 - 1/1 2004 var i arbejdsprøvning i en maskinforretning. Den daglige arbejdstid var kl. 7.30 - 12.00, og arbejdet bestod primært i forskelligt arbejde på lageret. Af den kommunale jobkonsulents konklusion omkring arbejdsprøvningen udarbejdet den 1/9 2004 fremgår bl.a.:

> "Min konklusion er på baggrund af arbejdsprøvningen og de samtaler jeg har haft med ham, at der ikke er perspektiv i at visitere H.C.C. til et evt. fleksjob.
>
> De faglige kvalifikationer, som H.C.C. besidder, vil han ikke med hans nedsatte fysiske formåen kunne gøre brug af i forbindelse med et job. Helbredsmæssigt er han nedslidt til et punkt hvor der ikke er overskud til også at udføre et relativt krævende job.
> Der er endnu fysik til at have en tålelig samlet hverdag.
>
> Som person er H.C.C. en 'gammeldags' ærekær mandstype, som ikke bryder sig om arbejdsmæssigt at 'halte' gennem tilværelsen.
>
> Det største problem for ham, vurderer jeg, er det psykiske. Han kan ikke med hans 'Iøveego' klare at måtte bede andre om hjælp uafbrudt og på det fysiske område at måtte bede andre om hjælp.
>
> Jeg vurderer ikke at H.C.C. vil kunne drage nytte af en evt. omskoling, da han hele sit arbejdsliv har haft fysisk betonet arbejde. Han er eksempelvis helt blank og også uinteresseret i benyttelse af pc."

Af journalen fra klagerens kommune fremgår det, at arbejdsprøvningen krævede megen anvendelse af stige og trapper, hvilket medførte opblussen af knæsmerter som følge af slidgigt i knæet.

Ved skrivelse af 3/12 2004 meddelte H. Kommune, at klageren med virkning fra den 1/12 2004 fik tilkendt førtidspension. Som begrundelse for pensionstilkendelsen fremgår bl.a.:

"Du har haft stabil tilknytning til arbejdsmarkedet. Du har altid været beskæftiget med fysisk krævende, ufaglært arbejde. Du har 7 års skolegang og er ikke bogligt orienteret. Du har ingen interesser som skønnes at kunne udnyttes erhvervsmæssigt. Helbredsmæssigt er du fysisk begrænset af en skulderlidelse, som i betydelig grad medfører bevægelsesindskrænkning og smerter i skulderregionen ved selv mindre belastning. Der er ingen behandlingstilbud, der kan forventes at bedre den fysiske funktionsevne. Arbejdsevnen vurderes at være varigt nedsat.

Ressourceprofilen og konklusionen på arbejdsprøvningen viser, at du er en person med en ringe omstillingsevne og en markant arbejdsidentitet i forhold til fysisk arbejde. Det skønnes ikke muligt at beskrive en jobfunktion med skånehensyn, som du vil kunne acceptere som et meningsfuldt arbejde, idet din arbejdsidentitet er forbundet med en høj grad af fysisk præstation og selvstændighed."

Af den speciallægeerklæring, som på vegne af det indklagede selskab er udarbejdet den 5/7 2005 af R. W., overlæge og speciallæge i ortopædisk kirurgi, fremgår bl.a.:

"**AKTUELLE KLAGER:**
Kan ikke belaste armen mere end 5-10 min., hvorefter der straks kommer diffuse smerter, som lokaliseres hen over skulderrundingen. Han kan ikke strække armen ud og række efter f.eks. cigaretter på bordet. Han kan ikke tørre sig efter toiletbesøg, bruger venstre hånd. Det kniber med at tage skjorte på. Angiver sovende fornemmelse i højre hånds 3 radiale fingre om morgenen. Kan ikke løfte armen i forbindelse med at hænge tøj op. Der er ingen hvilesmerter, men kan ikke sove på højre side. Generne udløses ved gearskift i bilen, undgår derfor at køre i trafik.
Aktuelt er der rimelig ro, når amen hænger ned og ikke bliver belastet for hårdt.
…
RESUME & KONKLUSION:
Undersøgte har hele sit liv været beskæftiget med tungt skulderbelastende arbejde først på en maskinfabrik, hvor han flyttede jern op på et savbord og de sidste 2 år på slagteri, hvor han hvert 5. sekund skulle flytte kødstykker i et saltkar.

Efterhånden kom der stærke smerter fra højre skulder og det har siden ikke været muligt at genplacere undersøgte på arbejdsmarkedet og han fik derfor tilkendt pension.

Der er ved MR-skanning konstateret betydeligt omfang af inflammation i skulderens sener og slimsæk desuden i lettere grad alderssvarende grad af slidgigt i skulderleddet. Der er ikke tegn på overrivning af senerne.

Der er forsøgt konservativ behandling uden effekt. Evt. operativ behandling er behæftet med meget stor usikkerhed og er ikke indiceret på nuværende tidspunkt, da han har fået det tåleligt, når han ikke belaster sin skulder ret meget.

Tilstanden er stationær og sagen kan afgøres nu."

Ved skrivelse af 16/10 2006 meddelte Arbejdsskadestyrelsen, at klageren var tilkendt et erhvervsevnetab på 65 %. Af afgørelsen fremgår bl.a.:

> "Tilkendelse af førtidspension efter den sociale pensionslovgivning sker på grundlag af en samlet vurdering af de helbredsmæssige og sociale forhold, mens der efter arbejdsskadeforsikringslovgivningen alene gives erstatning for følgerne af arbejdsskaden.
>
> Vi har lagt vægt på, at Deres skulderlidelse er årsagen til at De ikke kunne bevare Deres fulde tilknytning til arbejdsmarkedet. …
>
> Efter vores vurdering, ville De kunne påtage Dem et ikke fysisk belastende arbejde i nogen få timer ugentligt med skånehensyn til forhold til Deres skuldergener. Derfor har vi fastsat tab af erhvervsevne til 65 procent skønsmæssigt."

Klagerens repræsentant har over for nævnet påstået selskabet tilpligtet at anerkende, at klageren har et erhvervsevne på 65 %. Til støtte herfor henviser repræsentanten bl.a. til, at Arbejdsskadestyrelsen har fundet klagerens erhvervsevne nedsat med 65 %.

Selskabet har i skrivelse af 16/3 2007 til nævnet fastholdt, at klageren ikke opfylder betingelserne for fortsat bidragsfritagelse samt udbetaling af invalidesummen, idet hans erhvervsevnetab ikke er nedsat med mindst 2/3. Til støtte herfor anfører selskabet bl.a.:

- at arbejdsprøvningen ikke tog højde for klagerens skånehensyn, hvorfor den ikke kan tages til indtægt for, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3.
- at kommunen kun iværksatte én arbejdsprøvning, inden sagen blev behandlet som en førtidspensionssag.
- at der indgår meget andet end en lægelig vurdering i kommunens tilkendelse af førtidspension.
- at der ikke er registreret atrofi.
- at klageren ikke har hvilesmerter.
- at klageren har det tåleligt, når han ikke belaster skulderen ret meget.
- at klageren har et landsted med 3-4 hektar jord, som han selv dyrker, og at han kan køre med plænetraktor.
- at speciallægeerklæringen af 5/7 2005 ikke er indgået i Arbejdsskadestyrelsens beslutningsgrundlag.
- at klagerens erhvervsevne ud fra en rent helbredsmæssig vurdering ikke er nedsat med mindst 2/3.

Heroverfor anfører klageren bl.a.:

"I arbejdsprøvning kunne jeg arbejde i 10 min. så pause i 10-15 min. og så igen. Samtidig sover mine fingere i ca. 75 % af tiden når jeg skal bruge min højre arm og hånd også når jeg sover kan jeg vågne op hvor det prikker i hele armen. … Jeg har et landsted på 5,1 ha hvoraf de 3,1 ha er forpagtet ud og de sidste 2 ha er mose, eng, græs som en ponyklub lejer til deres ponyer. Det eneste jeg dyrker er ca. 50 m² køkkenhave.

Plænetraktor kan jeg kun bruge til at slå plænen med, og jeg købte den fordi jeg kan ikke gå med en almindelig græsslåmaskine på grund af min højre arm og knæ. De rystelser der forplanter sig op igennem maskinen og op i armen kan jeg ikke klare og da jeg kun kan gå i 5 min. eller ca. 100-200 m på grund af slidgigt i højre knæ …

Hele min arbejdsmæssige formåen bliver ringere som tiden går og eftersom arbejdsskadestyrelsens vurdering af erhvervsevnetabet er 65 % og kommunen har givet mig førtidspension og deres forskellige lægespecialister har sagt som de har, er jeg ikke tilfreds med PNN-Pensions udgave af det."

Hertil bemærker selskabet i skrivelse af 29/4 2007 bl.a.:

"Sagen har på ny været forelagt for en af vores lægekonsulenter, der supplerende bemærker, at HCC kan anvende armen med den beskadigede skulder, hvis armen holdes ind til kroppen, så HCC skal ikke vurderes som enarmet i arbejdsmæssig henseende. Snurren i fingrene er foreneligt med rotatorcuffsyndrom. … Vi bestrider naturligvis ikke, at den generelle erhvervsevne er nedsat, men ikke varigt nedsat med mindst 2/3 i ethvert erhverv ud fra en lægelig vurdering.
…
Arbejdsskadestyrelsen har lige som kommunen lagt vægt på det ikke-helbredsmæssige argument, at HCC ikke vil kunne acceptere at arbejde med et ikke-fysisk belastende erhverv. Pensionskassen kan ikke tillægge dette argument betydning ved den rent helbredsmæssige vurdering, som pensionskassen skal foretage."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 7 Bidragsfritagelse under sygdom og ved invaliditet**
Stk. 1
Ved erhvervsudygtighed på mindst 2/3 før det fyldte 60. år, kan medlemmet efter ansøgning til PNN PENSION få bevilget bidragsfritagelse uden at dette berører medlemmets rettigheder. … Bidragsfritagelse er betinget af, at den pågældende ikke får løn i fritagelsesperioden.
Bidragsfritagelsen kan gøres betinget af, at medlemmet har fået bevilget mindst mellemste offentlig pension.

Stk. 2
Bidragsfritagelsen ophører, når det skønnes, at medlemmet er i stand til at genoptage sit hidtidige erhverv, påtage sig andet arbejde, eller når en igangsat omskoling/revalidering opgives uden at dette skyldes sygdom.
Bidragsfritagelsen ophører senest ved det 65. år.
…
§ 10 Invalidesum (gruppeforsikring)
Stk. 1
Ved varigt erhvervsevnetab på mindst 2/3, før 60 års fødselsdagen, indtræder retten til invalidesum, dog kun hvis medlemmet er bevilget mellemste eller højeste førtidspension. Udbetalingen foretages tidligst når udbetaling af løn ophører."

Nævnet udtaler:
Efter sin gennemgang af sagen - herunder anerkendelsen af et erhvervsevnetab på 65 % i Arbejdsskadestyrelsen, tilkendelsen af førtidspension samt de lægelige oplysninger om klagerens smerteprægede tilstand allerede efter kort tids belastning af armen samt klagerens alder og tidligere beskæftigelse - finder nævnet det godtgjort, at klagerens generelle erhvervsevne varigt er nedsat med mindst 2/3.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Selskabet, PNN Pension, skal anerkende, at klageren har mistet 2/3 af erhvervsevnen, og skal med virkning fra 1/1 2006 udbetale klageren invalidesummen og yde bidragsfritagelse med tillæg af renter i henhold til forsikringsaftalelovens § 24.

Marianne Højgaard Pedersen